

УДК 373.2.015.3:[78.05:78.085.4]

З. В. Омеляненко

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ МУЗИЧНО-ТАНЦЮВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розглядаються психолого-педагогічні питання музичної та танцювальної діяльності дітей дошкільного віку, вирішуються питання емоційного, фізичного й інтелектуального розвитку особистості, формування її компетентностей засобами хореографічного мистецтва, якому в системі позашкільної освіти відводиться провідна роль. Зазначається, що музично-танцювальна діяльність впливає на становлення та розвиток у дитини інтересу до виконавських видів мистецтва, музично-рухового виконавства та художньо-творчих здібностей.

Ключові слова: музична й танцювальна діяльність, форми танцювальної діяльності, психолого-педагогічні проблеми дітей дошкільного віку.

Постановка проблеми. Інтерес до мистецтва з'являється в дитини не від народження, він формується під впливом середовища, умов суспільного життя та цілеспрямованого виховання. Відтак, концепція виховання й розвитку через мистецтво не обмежується ознайомленням дітей із його творами чи їх сприйманням, а пропагує, передусім, активне включення дітей у художню діяльність. Хореографічне виховання займає в реалізації такого підходу одне з чільних місць. Завдяки своїм специфічним функціям воно розвиває в дітей емоційно-виразну пластику рухів, пробуджує чуття гармонії, образне сприймання музики, ритму й володіння моторикою власного тіла, забезпечує інтелектуальний і творчий розвиток учнів.

Аналіз актуальних досліджень. Історично склалося так, що відомі мистецтвознавці, педагоги, філософи різних часів підкреслювали необхідність раннього залучення дітей до танцювальної діяльності з метою їх різнобічного розвитку (В. Верховинець, Д. Локк, Лукіан, К. Орф, Р. Оуен, Платон, С. Русова). Сучасна теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку рекомендує включати танцювальні рухи в зміст ранкової гімнастики й ритмічної гімнастики (С. Варданян, В. Гранде, Т. Ротерс). Раціональні прийоми пізнавальної діяльності у своїх роботах визначає Н. Литвиненко, Ю. Бабанський розглядає принципи оптимального добору методів і їх доцільне поєднання в навчанні. Особливої уваги науковці приділяють аналізу особливостей формування

пізнавальної активності учнів (Г. Олександров, А. Вербицький, А. Киричук, Р. Нізамов та ін.).

На розвивальних і виховних можливостях хореографічного мистецтва наголошували видатні українські митці К. Василенко, В. Верховинець, П. Вірський, А. Гуменюк та ін. Видатні психологи Л. Виготський, О. Леонт'єв, С. Рубінштейн та ін. наголошували, що в дітей дошкільного віку відбувається процес цілеспрямованого формування знань, відчуттів, оцінок, інтересів.

Проблемам музично-рухового розвитку дошкільників, формуванню в них навичок виконання танців, розвитку творчості під час означеної діяльності присвячено дослідження науковців Р. Акбарової, С. Акішева, Н. Ветлугіної, О. Горшкової, А. Зіміної. Ученими підкреслюється, що за допомогою рухів під музику дитина пізнає світ, вчиться сприймати й отримувати певні враження від музичних творів. При цьому в дітей розвивається загальна музикальність, творча уява, поступово формується художній смак, розвиваються спеціальні здібності музично-рухового виконавства.

Мета статті: розкрити психолого-педагогічні особливості залучення дітей дошкільного віку до занять танцями з метою їх всебічного й гармонійного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Теоретики хореографічної педагогіки вважають, що прилучення дитини до танцювального мистецтва важливе для її духовного розвитку, формування необхідних моральних якостей та розкриття творчого потенціалу. Вікові особливості розвитку танцювальних здібностей нерозривно пов'язані з етапами загального становлення особистості дитини. У дошкільному віці активно здійснюється процес оволодіння дітьми тілом, рухами, формування їхньої моторної сфери. Виявити нахил до танцювальної діяльності в цьому віці важко, оскільки здорова дитина весь час перебуває в русі. На заняттях у хореографічних дитячих колективах успішно розвиваються почуття ритму, пластичність, виразність рухів. Діти, у яких розвинені різноманітні м'язові рухи, стають більш здатними до гармонійного розвитку. Завдяки пошуку варіантів руху в танці, способів його виконання покращуються пам'ять, уява, формується воля [4, 42].

Танці, марширування, уроки ритміки, фізичні спортивні вправи – відповідають природній потребі дитини в русі. Рух стимулює діяльність організму, сприяє напруженню м'язів, активізації всіх органів. Потреба в русі в єдності з потребою нових вражень є провідною в розвитку дітей даного віку. Цей процес відбувається нерівномірно. Кожний його період характеризується вибірковою продуктивністю в напрямках, наприклад: розвитку мовлення, оволодіння уміннями читати, писати тощо [14, 217]. Такі періоди називають сензитивними. Вони визначаються найбільшою продуктивністю розвитку деяких умінь, властивостей і мають тимчасовий перехідний характер. Становлення сфери рухів, моторики відбувається переважно у віці дошкільника. У цей час здійснюється становлення дитячого організму, іде інтенсивний розвиток органів руху; прості та

складні рухи визначаються невимушеністю. Пізніше моторні вміння розвиваються з утрудненням, потребують від індивіда більше вольових зусиль, напруження для удосконалення [14, 220].

Упродовж усього періоду дошкільного дитинства продовжується інтенсивне дозрівання організму дитини, що створює необхідні передумови для більшої самостійності, засвоєння нових форм соціального досвіду. Характерне для раннього віку стрімке збільшення росту й ваги дещо сповільнюється. Важливого значення набуває окостеніння скелета при збереженні хрящової будови окремих його ланок, збільшення ваги м'язів, розвиток загальної мускулатури випереджає формування функцій дрібних м'язів руки. Відбуваються подальші морфологічні зміни в будові головного мозку, зростає його вага, посилюється регулятивний вплив кори великих півкуль на функціонування підкірки, виникають складні умовні рефлексії, у яких провідну роль відіграє слово, тобто інтенсивно формується друга сигнальна система [12, 45].

Удосконалюються основні нервові процеси (рухливість, урівноваженість, стійкість), проте здатність до інтенсивної та довготривалої діяльності ще не висока – малюк швидко втомлюється (фізично та психічно), що передбачає необхідність зміни інтенсивності різних видів діяльності й рухів. Рухова активність дошкільника висока, але порівняно з попереднім віком стає більш цілеспрямованою, такою, що відповідає індивідуальним можливостям дитини, її досвіду, інтересам, особистісним домаганням. У виборі рухів; хлопчики віддають перевагу швидко-силовим вправам (стрибкам, метанню, бігу), дівчатка – вправам, що потребують координації рухів, чіткості виконання (на рівновагу, різним видам стрибання (скакалка, «класики» тощо). У дошкільника встановлюється властива дорослій людині координація рухів різних м'язових груп. Дитина починає розуміти залежність результату від якості виконання структурних елементів руху. Набуває значення аналіз результатів діяльності, порівняння, оцінка. За рахунок розвитку фізичних якостей (сили, гнучкості, спритності, швидкості, окоміру) в рухах з'являється легкість і узгодженість, набутий руховий досвід доцільно застосовують у різних видах діяльності [12, 160].

Протягом дошкільного дитинства здійснюється фактичне становлення особистості, вдосконалюється мовлення дитини, збагачуються навички спілкування, формуються базові якості, зростають фізичні можливості, розширюється життєвий простір. Молодший і старший дошкільний віки багато в чому близькі, схожі, але водночас мають свою специфіку, відмінності, що визначають особливі для кожного періоду освітні завдання й форми організації життєдіяльності [14, 222].

Усвідомлюючи власні можливості, дитина здатна досягти кращих результатів у хореографічній діяльності, виявляти старанність, наполегливість. Саме в цей період розвитку необхідно збагачувати знання дітей про власний організм та здоров'я; формувати потребу систематично

займатися фізкультурою, спортом, загартовуватися; формувати міцні рухові навички й забезпечувати якість їх виконання; розвивати рухові якості (швидкість, спритність, витривалість, гнучкість і силу) та спонукати до їх виявлень; поліпшувати орієнтацію у просторі [10, 46].

Першооснову хореографічного виховання становлять природні задатки й життєво сформовані здібності – розвиток моторної сфери дитини. В основі моторної сфери знаходиться руховий аналізатор, який включає рецептори, що розташовані в кістках, м'язах, суглобах і пов'язані з кінестетичними та статичними відчуттями. Кінестетичні – підтримують м'язовий тонус, координацію рухів; статичні – забезпечують рівновагу, статику тіла. Різний їх розвиток позначається на індивідуальних відмінностях виконання дітьми хореографічних вправ: одні з них виявляють у танцях більшу емоційність, другі – чіткість і точність рисунку у виконанні танцювальних фігур, а інші – вносять елементи суб'єктивного характеру, властиві тільки їм. Танцювальні здібності дитини, передусім, пов'язані з моторною пам'яттю. Моторна пам'ять – пам'ять на рухи. З її допомогою запам'ятовуються як поодинокі, так і комплексні рухи [11, 47].

До провідних властивостей танцювальних здібностей включається мислення як пізнавальний процес та інтелектуальна активність. Головним відкриттям останнього часу стала наявність безпосереднього зв'язку між рухливістю й інтелектом. Оскільки рухи тіла повністю контролюються мозком, то разом із тілесним розвитком розвивається й мозок, особливо та його частина, яку можна назвати «руховим інтелектом». У дитини зоровий і слуховий інтелект швидше розвиваються саме тоді, коли вона має можливість доступу до величезного обсягу інформації – її інтелект зростає пропорційно кількості отриманої інформації, більше того, це веде до фізичного росту мозку [3, 178]. Визначаючи типи інтелекту, вчені виділяють руховий інтелект, який дає можливість свідомо, творчо організувати моторну сферу. Мислення, уява й емпатія є інструментами механізму творчості. Ейнштейн вважав, що уява більш важлива за знання, бо знання обмежені. Уява ж охоплює все на світі. Уява дітей відрізняється від уяви дорослих: її характеризує легкість створення нових зв'язків, образів. Діти ще не обмежені шаблонами, стандартами, люблять фантазувати. Образи їхньої уяви яскраві, оригінальні. Уява дошкільників тісно пов'язана з емоційною сферою [3, 180].

Танцювальна діяльність пов'язана з особливостями емоційної і вольової сфер дитини. Емоційна чутливість, вразливість – характерні властивості художньо обдарованої людини. У дітей, які займаються класичними, народними, сучасними танцями, вона проявляється в реакції на музичні враження, в зацікавленому емоційному ставленні до занять [5, 137]. Емоційний досвід закладається в ранньому віці. Розвиток і осмислення його відбувається протягом усього життя людини. Кожний вік дитини характеризується відповідними емоційними станами й почуттями та потребує уважного їх вивчення й виховання [9, 9].

Вольову сферу складають вольові дії. Вони починаються з усвідомлення мети. Звичайно, для дітей найбільш стимулюючими є близькі цілі. Їм важко стримувати себе від імпульсивних дій, мобілізувати свою волю для досягнення віддалених цілей. З широкого спектра вольових властивостей на заняттях хореографією дуже важливо виховувати цілеспрямованість, настійність, дисциплінованість, витримку, терпіння, самостійність.

Розвиток танцювальної обдарованості – це багатогранний процес, що здійснюється на основі природних задатків і умов навчання й виховання, набуття спеціальних умінь. Кожний етап розвитку характеризується новим змістом, формами, структурами, рівнем, складністю рухових дій, їхніх комплексів, систем, образів руху. Танцювальна діяльність є одним із видів художньо-творчої діяльності. Виразні засоби хореографічного мистецтва – це музично-організована, образно-виразна форма рухів. Художній образ у хореографії створюється на основі високого рівня моторної координації, динаміки рухів, їхньої пластичності, гармонічності, диференційованості, ритмічності тощо. У цьому процесі бере участь оптико-кінетична система, що включає міміку, контакт очей, рухи рук, плечей, ніг, пантоміміку тіла в цілому. Людське тіло є вихідним матеріалом виявлення рухів. Проте організм – тіло та індивід – особистість існують не паралельно, і тим більше не протилежно, а в тісному зв'язку. Для артистів балету постановка тіла, вміння прийняти ту чи іншу позу, поставу голови, міміку обличчя тощо – результат навчання, кропіткої, щоденної роботи, виконання системи тренувальних вправ. Мета всього цього – оволодіння технологією мистецтва. Тільки на основі цієї підготовчої стадії відбувається творення образів хореографічного мистецтва [7, 15].

Заняття танцями приваблюють дітей дошкільного віку можливостями рухатися під музику, від чого дитина одержує насолоду, збудження, проявляє індивідуальність. Музика супроводжує фізичні вправи, зарядку, спортивно-художню гімнастику. Відоме висловлювання Д. Кабалевського про те, що музика стоїть на трьох китах. Це пісня, марш і танок. Марш і танок – це форми хореографічної діяльності. Вони невідривні від музики. Тому відгук, чутливість до звуків музики, її мелодії є одним із компонентів хореографічного виховання.

Найчастіше здатність до танців виявляють діти рухливі, з розвиненою моторною сферою. Це переважно представники сангвінічного та холеричного темпераментів. Проте темперамент – тільки природна основа розвитку здібностей. Високий рівень розвитку танцювальних здібностей є результатом вияву всіх їхніх структурних компонентів – як уроджених, так і набутих. У дітей дошкільного віку активно йде процес оволодіння тілом, рухами, формування їхньої моторної сфери. Виявити спроможність до танцювальної діяльності в цьому віці важко, оскільки здорова дитина весь час знаходиться у русі. На заняттях у танцювальних кружках і хореографічних дитячих колективах успішно розвивається чуття ритму, пластичність, виразність рухів. Діти, у яких розвинені різноманітні м'язові рухи, стають більш

здатними до гармонійного розвитку. Завдяки пошуку варіантів руху танцю, способів його виконання вдосконалюється мислення, пам'ять, уява, воля. У ході відтворення руху через активізацію психомоторних процесів іде побудова образу й відображення його у свідомості дитини [6, 22].

Психомоторика дитини – особистісна цінність, вона є психологічним еквівалентом свідомості. Завдяки розвитку психомоторних здібностей через динаміку танцю відбувається творення краси в гармонії. Ця краса виражається в поведінці дитини, в її способі спілкування.

Аби забезпечити ефективність навчально-виховного процесу, педагог має спиратися на дитячу увагу, яка є основою успішності проведення танцювальних занять. У дітей увага виявляється зовні в м'язовому напруженні, міміці, поставі. Дошкільники здатні на зосередження, концентрацію уваги протягом 15–20 хвилин. У сучасних умовах навчання й виховання все більше уваги приділяється формуванню творчої особистості, яка поєднує креативні здібності з розвитком вольової, емоційної, мотиваційної сфер, з набуттям професійних знань, умінь. Здібність до творчості є в кожній дитині. Щоб це побачити, дітям треба давати можливість творити в будь-якій діяльності. У процесі творчості дитина виявляє свої почуття, думки, росте як особистість. Теоретики естетично-художнього виховання завжди підкреслюють, що в кожній дитині є величезна творча енергія. Вона повинна знайти вихід, виявитися в діяльності. Особливо продуктивна в цьому плані художня діяльність [10, 342].

Музично-танцювальна діяльність має великі можливості для організації творчої роботи з дітьми. Оволодіння ними на заняттях своїм організмом веде до оволодіння своєю поведінкою, вчинками. Творча діяльність дітей яскраво проявляється в ігрових ситуаціях. Найдоступніший для дітей цього віку вид творчості – імпровізація. В імпровізації головну роль відіграють емоційні стани й уява-фантазія. Джерелом створення образів у ігровій діяльності виступають їхні життєві ситуації з власного досвіду. Можна рекомендувати створювати образні скульптурні композиції, зокрема, на колективних заняттях імпровізувати на казкові сюжети, фантазувати в умовах вільного діяння. Види діяльності, якими займається дошкільник, ще не є для нього обов'язковими, він виконує їх за власним бажанням та на пропозицію дорослого [1, 8]. Гра, малювання, конструювання тощо характеризуються емоційною насиченістю, надають дитині простір для творчої уяви, а також можливість вільно виявляти власні життєві враження та ставлення до навколишнього світу. Взаємини дитини з дорослими й іншими дітьми будуються здебільшого на інтимно-особистих контактах – прихильності, симпатії, любові [2, 316].

Різноманітнішими та багатшими стають зміст і форми дитячої діяльності. Сюжетно-рольова гра в дошкільному віці вступає в пору свого розквіту: ускладнюються сюжети, вона набуває творчого характеру, виникають ігри-фантазії, ігри з правилами, режисерські ігри. В іграх-фантазіях дитина втілює образи своєї уяви, вдається до його трансформації

відповідно до динаміки розгортання ігрового задуму, використовує на власний розсуд ігрові модулі, іграшки, різноманітні матеріали (природні, предметні, ігрові). Гра-фантазія може перетворитися на вид спільного розповідання, безпосередньо не прив'язаного до тематичного ігрового середовища. У ній розвивається творчість як провідна характеристика активності старшого дошкільника. Дитина освоює ігри з правилами, важливі для розвитку її уваги, пам'яті, рухових і пізнавальних здібностей, системи знань про довкілля та саму себе. Навчається контролювати свої та чужі дії, діяти в рамках спільних для учасників гри правил, регулювати спільну діяльність, адекватно реагувати на успіх і невдачу, засвоювати уявлення про справедливість, людяність, спостережливість та інші базові особистісні якості [15, 10].

У цей віковий період удосконалюється трудова діяльність. Закладаються передумови майбутньої виробничої праці: складаються уявлення про працю та професії дорослих, формуються окремі трудові вміння й навички, мотиви виконання трудових доручень, розвивається здатність самостійно ставити й утримувати мету діяльності, формуються деякі особистісні якості – працелюбність, наполегливість, цілеспрямованість, старанність тощо [12, 189].

Розвивається рефлексія – здатність аналізувати й осмислювати власні дії, вчинки, мотиви, думки, співвідносити їх з очікуваннями авторитетних для неї інших людей і моральними нормами. Як важливий механізм особистісного зростання рефлексія сприяє становленню адекватної поведінки дошкільника в різних соціальних ситуаціях. У дошкільному віці відбувається зниження порогів чутливості (зорової, слухової та ін.). Зростає гострота зору, спроможність розрізняти відтінки кольорів, розвивається звуковисотний і фонематичний слух, відчуття дотику тощо. Усі ці зміни є наслідком того, що дитина оволодіває новими способами сприймання. Дії сприймання формуються залежно від оволодіння тими видами діяльності, що вимагають виявлення й урахування властивостей предметів та явищ. Розвиток зорового сприймання пов'язаний передусім із продуктивними видами діяльності (малюванням, аплікацією, конструюванням). Фонематичний слух розвивається в процесі мовного спілкування, а звуковисотний слух – на музичних заняттях (за допомогою ігор-вправ) [8, 73].

У цей віковий період ускладнюється провідна діяльність дитини – сюжетно-рольова гра. Удосконалюється процесуальний компонент сюжетно-рольової гри: зростає здатність до самоорганізації, планування ігрових дій, делегування повноважень організатора гри найбільш компетентному учасникові. Формується вміння дотримуватися встановлених ігрових правил, а також придумувати власні, попередньо їх формулювати та дотримуватися гри. Старший дошкільник виявляє інтерес не лише до сюжетно-рольових, а й до ігор-драматизацій, інсценівок,

театралізацій, ігор з елементами праці й художньо-естетичної діяльності, конструктивних, дидактичних, рухливих, інтелектуальних [2, 193].

Закладаються основи навчальної діяльності, що зароджується всередині гри. Дитина починає навчатися, граючи, ставиться до навчання як до своєї ролі з правилами. У старшому дошкільному віці істотно змінюється самосвідомість: розвивається елементарний образ «Я», формується певне самоставлення та система уявлень про себе, формується самооцінка та пов'язаний з нею рівень домагань; збільшується кількість особистісних якостей і видів діяльності, які дитина може оцінити; формується елементарна життєва перспектива; дитина оцінює себе як представника певної статі, орієнтується на внутрішні етичні інтонації як регулятор власної поведінки; виникає оцінка себе в часі й життєвому просторі; вона починає орієнтуватись у своїх обов'язках і правах: з'являється чітка, впевнена, в цілому емоційно позитивна самооцінка, що є важливою умовою формування особистості та життєвої компетентності [13, 82].

Висновки. Отже, можна зазначити, що в дошкільному віці створюються передумови для залучення дітей до занять танцями з метою їх всебічного й гармонійного розвитку. До них відносяться: зміни у психічному розвитку (удосконалення рухової пам'яті, узгодження сприймання з практичними діями, розвиток образного мислення та репродуктивної уяви, зростання усвідомленості й довільності рухів); зміни у фізичному розвитку (розвиток кістково-м'язової системи та рухової функції, покращення показників рухових якостей (швидкості, гнучкості, спритності), збільшення темпів морфофункціонального розвитку, зростання фізичної працездатності); зростання інтересу до виконавських видів мистецтва; інтенсивний розвиток музичного сприймання, музично-рухового виконавства та художньо-творчих здібностей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Березова Г. Хореографічна робота з дошкільнятами / Галина Березова. – К. : Муз. Україна, 1989. – 208 с.
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. кер. та заг. ред. О. Л. Кононенко. – 3-тє вид., випр. – К. : Світич, 2009. – 430 с.
3. Божович Б. Личность и ее формирование в детском возрасте / Лидия Ильинична Божович. – М. : Просвещение, 1968. – 464 с.
4. Васильєва О. Розвиток творчої особистості дитини в хореографічній діяльності / Оксана Васильєва, Ірина Поклад // Мистецтво та освіта. – 2002. – № 2 (24). – С. 42–43.
5. Ветлугіна Н. О. Музичний розвиток дитини / Н. О. Ветлугіна. – К. : Музична Україна, 1978. – 255 с.
6. Доман Г. Гармоничное развитие ребенка: как развить умственные и физические способности ребенка / Глен Доман. – М. : Аквариум, 1996. – 441 с.
7. Естетичне виховання учнів початкових класів у процесі хореографічної діяльності [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Ю. В. Гончаренко ; Східноукраїнський національний ун-т ім. Володимира Даля. – Луганськ, 2009. – 20 с.
8. Заброцький М. М. Основи вікової психології : навчальний посібник / М. М. Заброцький. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. – 112 с.

9. Поніманська Т. І Система дошкільного виховання / Т. І. Поніманська // Основи дошкільної педагогіки. – 1998. – С. 97–145.
10. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : посібник [для студентів вищих навчальних закладів] / Т. І. Поніманська. – К. : «Академвидав», 2004. – 456 с.
11. Пуляева Л. Е. Некоторые аспекты методики работы с детьми в хореографическом коллективе : [уч. пособ.] / Л. Е. Пуляева. – Тамбов : Изд-во ТГУ им. Г. Р. Державина, 2001. – 80 с.
12. Степанов О. М. Основы психологии і педагогіки : навч. посіб. / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – К. : Академвидав, 2006. – 520 с.
13. Фіцула М. М. Педагогіка : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Михайло Михайлович. – К. : «Академвидав», 2005. – 560 с.
14. Харченко І. Педагогічні аспекти виховання особистості дитини дошкільного віку засобами хореографічного мистецтва / Ірина Харченко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. – 2011. – № 37. – С. 216–225.
15. Яременко Н. Методика організації ігрової діяльності у години дозвілля / Н. В. Яременко // Позакласний час плюс. – 2008. – № 10. – С. 10–11.

РЕЗЮМЕ

Омельяненко З. В. Психолого-педагогические основы музыкально-танцевальной деятельности детей дошкольного возраста.

В статье рассматриваются психолого-педагогические вопросы музыкальной и танцевальной деятельности детей дошкольного возраста, решаются вопросы эмоционального, физического и интеллектуального развития личности, формирования ее компетенций средствами хореографического искусства, которому в системе внешкольного образования отводится ведущая роль. Отмечается, что музыкально-танцевальная деятельность влияет на становление и развитие у ребенка интереса к исполнительским видам искусства, музыкально-двигательного исполнительства и художественно-творческих способностей.

Итак, можно отметить, что в дошкольном возрасте создаются предпосылки для привлечения детей к занятиям танцами с целью их всестороннего и гармоничного развития. К ним относятся: изменения в психическом развитии (усовершенствование двигательной памяти, согласования восприятия с практическими действиями, развитие образного мышления и репродуктивного воображения, рост осознанности и произвольности движений); изменения в физическом развитии (развитие костно-мышечной системы и двигательной функции, улучшение показателей двигательных качеств (быстроты, гибкости, ловкости), увеличение темпов морфофункционального развития, рост физической работоспособности) рост интереса к исполнительным видам искусства; интенсивное развитие музыкального восприятия, музыкально-двигательного исполнительства и художественно-творческих способностей.

Ключевые слова: музыкальная и танцевальная деятельность, формы танцевальной деятельности, психолого-педагогические проблемы детей дошкольного возраста.

SUMMARY

Omelyanenko Z. V. Psychological-pedagogical foundations of the musical-dance activity of preschool children.

The article deals with the psychological-pedagogical issues of the musical-dance activity of preschool children, solves the issues of emotional, physical and intellectual development of the personality, formation of its competences through the means of choreographic art, which is given the leading role in the system of out-of-school education. It is noted that musical-dance activity influences the formation and development of the child's interest in performing arts, musical performance and artistic and creative abilities.

It is concluded that in the preschool age are created preconditions for involving children into dance classes with the purpose of their comprehensive and harmonious development. They include: changes in mental development (improvement of motor memory, reconciliation of perception with practical actions, development of imaginative thinking and reproductive imagination, increased awareness and arbitrariness of movements); changes in physical development (development of the musculoskeletal system and motor function, improvement of motor qualities (speed, flexibility, agility), increase of morphological-functional development rates, increase in physical capacity); growing interest in performing arts; intensive development of musical perception, musical-motor performance and artistic-creative abilities.

Key words: *musical-dance activity, forms of dance activity, psychological and pedagogical problems of preschool children.*